

نقش ارزشیابی تکوینی و ارایه بازخورد در بهبود کیفیت آموزش شیمی

فرهاد معتمد نیا^۱، محمد حسین منظوری لشگر^{۲*} (ارایه‌دهنده مقاله)، پرویز نوجوان^۳

^۱ دبیر شیمی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ تبریز

^۲ دبیر شیمی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ تبریز

^۳ دبیر بازنشسته شیمی، آموزش و پرورش ناحیه ۱ تبریز

چکیده

در توسعه آموزش و پرورش ملاکها و فاکتورهای متعددی نقش دارند که مهمترین آن نظام ارزشیابی در آموزش می‌باشد. هدف از ارزشیابی در نظام‌های آموزشی مقایسه وضع موجود آموزشی با وضع مطلوب و مورد انتظار است تا با مشخص شدن کاستی‌ها، راهکارهای مناسب در جهت جبران کاستی‌ها اتخاذ شود. در این مقاله سعی شده است ارزشیابی تکوینی و یکی از روش‌های اجرایی و عملی آن در آموزش شیمی مورد بررسی قرار گیرد. جهت اجرای ارزشیابی تکوینی از شیوه‌های متنوعی استفاده می‌گردد. در هر یک از این روش‌ها بازخورد، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در شیوه سنجش مشاهده‌ای یکی از روش‌های مهم، استفاده از چک لیست‌ها است. چک لیست‌ها می‌توانند به عنوان روشی برای ارایه بازخورد فعالیت‌های کلاسی دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گیرند. در این کار پژوهشی، تعدادی از چک لیست‌ها که برای مواد درسی و اهداف مختلف در کلاس‌های درسی شیمی تهیه و اجرا شده‌اند، معرفی می‌گردد. ارایه بازخورد فعالیت‌های دانش‌آموزان با استفاده از چک لیست‌ها توانسته است به ایجاد انگیزه بیشتر در دانش‌آموزان انجامیده و رقابت را در بین گروه‌ها افزایش دهد.

کلمات کلیدی

ارزشیابی تکوینی، چک لیست، سنجش مشاهده‌ای، بازخورد.

نکات برجسته پژوهش

- ارزشیابی بخش جدایی ناپذیر فرایند یاددهی - یادگیری است و همراه با آموزش انجام می‌گیرد.
- در هر یک از این روش‌های ارزشیابی تکوینی، بازخورد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.
- چک لیست‌ها برای ارایه بازخورد فعالیت‌های کلاسی دانش‌آموزان مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۱- مقدمه

جوامع پیشرفته بشری با عنایت به توسعه آموزش و پرورش خود توانسته‌اند پله‌های ترقی و توسعه همه جانبه را به

* mhmanzoori@yahoo.com